

6. Rohotchenko, S., Syvash, I., Odrekivskyi, V., Kizim, S., & Zuziak, T. (2023). Conceptual transformations of ethnodesign in Ukraine, with regard to the processes of globalization and the introduction of digital technologies. *Journal of Interdisciplinary Research*, 13(2), 51-57.

УДК 78.071:004.8

<https://doi.org/10.31652/978-617-UAWCS-2025.31>

В.А. Фрицюк

доктор педагогічних наук, професор
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
м. Вінниця, Україна

В.М. Фрицюк

викладач
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
м. Вінниця, Україна
valentya.frytsiuk@vspu.edu.ua

ВИКОРИСТАННЯ ІКТ У КЛАСІ ІНСТРУМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

Анотація. У статті розглядається використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у класі інструментальної підготовки майбутніх бакалаврів музичного мистецтва. Окреслюються сучасні підходи до застосування онлайн-платформ, таких як Google Classroom та Zoom, для організації дистанційного навчання, оцінювання виконання студентами музичних вправ і комунікації між викладачем та студентами. Особлива увага приділяється ролі ІКТ у розвитку інтерпретаційних умінь шляхом аналізу різних виконавських трактувань музичних творів. Також висвітлюється важливість хмарних технологій та їх значення для організації навчального процесу. Зроблено висновок про ефективність використання цифрових інструментів у формуванні конкурентоспроможних фахівців музичного мистецтва.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, музичне мистецтво, інструментальна підготовка, дистанційне навчання, інтерпретаційні вміння, хмарні технології.

Abstract. The article examines the use of information and communication technologies (ICT) in the instrumental training of future bachelor's degree students in musical arts. It outlines modern approaches to using online platforms such as Google Classroom and Zoom for organizing distance learning, assessing students' performance of musical exercises, and facilitating communication between teachers and students. Special attention is given to the role of ICT in developing interpretative skills through the analysis of various performance interpretations of musical works. The importance of cloud technologies and their significance in organizing the educational process is also highlighted. The article concludes that digital tools effectively contribute to the formation of competitive specialists in musical arts.

Keywords: information and communication technologies, musical arts, instrumental training, distance learning, interpretative skills, cloud technologies.

Активне впровадження інформаційних технологій у різні сфери діяльності людини, зростаюче використання комп'ютерної техніки та цифрових комунікаційних засобів спричиняють постійне підвищення вимог до професійної підготовки спеціалістів. Це стосується й майбутніх бакалаврів музичного мистецтва, для яких важливо розвивати навички безперервного професійного вдосконалення вже на етапі навчання [3; 4]. Особливу

увагу слід приділити дослідженню потенціалу сучасних ІКТ не тільки у викладанні музично-теоретичних дисциплін, а й у процесі інструментальної підготовки.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій у сфері освіти широко висвітлено у працях таких науковців, як Р. Гуревич [1], С. Кізім, В. Кобися, Л. Коношевський, О. Коношевський, А. Коломієць, Н. Лазаренко, В. Уманець та інші. Проте більшість цих досліджень стосується викладачів загальноосвітніх дисциплін і не охоплює специфіку підготовки бакалаврів музичного мистецтва.

Мета дослідження – проаналізувати окремі засоби інформаційно-комунікаційних технологій, які можуть бути ефективно використані в процесі інструментальної підготовки, з метою формування конкурентоспроможного фахівця у сфері музичного мистецтва.

Глобальні тенденції останніх десяти років свідчать про те, що сучасний ринок праці стає дедалі більш міжнародним. Люди прагнуть мати можливість працювати, навчатися, спілкуватися та розважатися у зручний для них час і в будь-якому місці. Інтернет трансформується в універсальну мобільну мережу, а розвиток хмарних технологій сприяє стрімкому поширенню онлайн-відео та мультимедійного контенту. Відкритий доступ до інформації набирає обертів: з'являються відкриті освітні ресурси, відкриті дані та онлайн-курси, що впливає і на сферу музичного мистецтва.

Сучасні інформаційно-комунікаційні технології відіграють значну роль у підготовці майбутніх бакалаврів музичного мистецтва, зокрема в їхньому інструментальному навчанні. Розглянемо деякі з технологій та методів, що сприяють цьому процесу.

Наприклад, під час дистанційного навчання активно використовували платформу **Google Classroom** (<https://classroom.google.com>), яка інтегрує сервіси **Google Docs**, **Google Drive** і **Gmail**. Завдяки цій платформі було організовано онлайн-заняття, що включали текстові та відеоматеріали. Google Classroom також дозволяв переглядати та аналізувати відеозаписи студентського виконання, проводити оцінювання, залишати коментарі та підтримувати ефективний зворотний зв'язок у режимі реального часу.

Для відеоконференцій використовували **Zoom**, що дало студентам можливість підключатися до занять з комп'ютерів, планшетів чи смартфонів. Заняття зазвичай планували заздалегідь, надсилаючи учасникам ідентифікатор і код доступу. Однією з корисних функцій Zoom стала інтерактивна дошка, яка дозволяла переключатися між демонстрацією екрана та записами нотаток, а також транслювати додаткові відеоматеріали під час занять.

Інформаційно-комунікаційні технології відігравали важливу роль у формуванні інтерпретаційних навичок студентів. Для їх розвитку використовувався метод порівняльного аналізу різних виконань одного й того самого музичного твору. Студентам пропонувалося слухати записи різних інтерпретацій, а також аналізувати власне виконання.

Після ознайомлення з варіантами інтерпретацій вони виконували такі завдання:

- **аналіз виконавських підходів** – на початковому етапі студенти прослуховували один твір у різних виконаннях і порівнювали особливості інтерпретацій; згодом завдання ускладнювалося: необхідно було зіставляти виконавські стилі, використовуючи кілька творів;
- **порівняння засобів музичної виразності** – студенти аналізували, які художні прийоми застосовували різні виконавці, і як вони впливали на загальне звучання твору;
- **створення власних інтерпретацій** – заздалегідь вони отримували завдання розробити та продемонструвати кілька варіантів виконання одного твору, що дозволяло їм експериментувати з виразними засобами.

Основна увага приділялася не лише технічним аспектам, а й осмисленню художніх образів у кожній інтерпретації. Такий підхід допомагав студентам знайти власне бачення твору та виробити унікальне творче ставлення до нього.

Метод порівняльного аналізу виконавських трактувань сприяв розвитку креативності, зокрема відкритості до нового досвіду. Порівняння різних інтерпретацій розширювало

музичний кругозір студентів, стимулювало творче мислення та допомагало сформувати їхню індивідуальну виконавську позицію.

Інформаційно-комунікаційні технології стали незамінним інструментом у процесі підготовки та реалізації музично-освітніх заходів під час педагогічної практики студентів. Майбутні фахівці самостійно обирали тему для бесіди зі школярами певного віку, підбирали відповідні музичні ілюстрації за допомогою Інтернет-ресурсів, а також розробляли доступне й цікаве пояснення, адаптоване до рівня аудиторії. Вони активно залучали учнів до дискусій, пропонували проблемні запитання, творчі завдання, стимулюючи розвиток уяви, фантазії та творчого мислення.

Увесь матеріал студенти готували самостійно, що сприяло розвитку їхньої ініціативності та пошуку оригінальних підходів до викладання. Такий формат роботи не лише розвивав педагогічні навички, а й заохочував експериментувати, покращувати зміст та якість презентації. Варто відзначити, що багато студентів за власною ініціативою проводили свої тематичні зустрічі кілька разів із різними групами школярів, враховуючи отримані зауваження та рекомендації. Вони оперативно адаптували свої виступи, намагаючись досягти максимального ефекту в короткі терміни.

Окрему увагу слід приділити використанню хмарних технологій, які надають можливість дистанційного доступу до інструментів обробки та зберігання даних. Усі матеріали зберігаються на серверах хмарних платформ і залишаються доступними з будь-якого пристрою за наявності Інтернету.

Серед найбільш популярних сервісів для освітньої діяльності можна виокремити:

- **Microsoft Live@edu**, що включає електронну пошту, віртуальну дошку, можливість створення та адміністрування веб-сайтів, а також інструменти для роботи з документами (Word, Excel, PowerPoint).

- **Google Apps Education Edition**, до складу якого входять Gmail, Google Календар, Google Диск для збереження файлів, Google Docs для спільного редагування документів, таблиць і презентацій, а також Google Сайти для швидкого створення веб-ресурсів на основі готових шаблонів [2].

Google-сервіси мають низку переваг: вони є безкоштовними, зручними у використанні завдяки єдиному акаунту для всіх додатків, забезпечують хмарне зберігання даних, підтримують спільну роботу над документами, містять історію змін, дозволяють налаштовувати рівень доступу та мають активну спільноту користувачів. Це робить їх ефективним інструментом для організації навчального процесу та вдосконалення педагогічної практики студентів [5].

Таким чином, застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі професійної підготовки майбутніх бакалаврів музичного мистецтва є не лише важливим, а й необхідним компонентом сучасної освітньої парадигми. Використання цифрових ресурсів та онлайн-платформ відіграє ключову роль у підготовці та реалізації студентами музично-освітніх заходів під час педагогічної практики. Завдяки технологіям майбутні фахівці отримують можливість розширювати свої знання, поглиблювати педагогічні навички та впроваджувати інноваційні методи викладання, що відповідають сучасним вимогам освіти.

Крім того, цифрові інструменти сприяють розвитку виконавської майстерності студентів, дозволяючи їм аналізувати власні виступи, вивчати різні інтерпретації музичних творів, брати участь у дистанційних майстер-класах і творчих проєктах. Інтерактивні можливості хмарних сервісів, відеоконференцій та мультимедійних платформ забезпечують ефективний зворотний зв'язок між студентами, викладачами та аудиторією, що є важливим чинником їхнього професійного зростання.

Окрім цього, активне впровадження інформаційно-комунікаційних технологій стимулює розвиток самостійності, критичного мислення та креативності майбутніх музикантів і педагогів. Студенти вчаться працювати з великим обсягом інформації, адаптувати її до потреб різних вікових груп, знаходити оригінальні способи подачі матеріалу та творчо експериментувати з музичними формами.

Таким чином, цифрові технології не лише підвищують ефективність професійної підготовки, а й формують новий рівень музично-педагогічної компетентності, що є важливим для успішної професійної діяльності випускників у сучасному динамічному світі.

Список використаних джерел:

1. Гуревич Р. С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід : навчальний посібник / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, Л. С. Шевченко : за ред. Гуревича Р. С. Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2012. 348 с.
2. Дронь В. Google-сервіси в навчальній діяльності викладачів. *Економіка в школах України*. 2017. №4.
3. Фрицюк В. А., Грошовенко О. П. Професійний саморозвиток майбутніх педагогів: компетентнісний підхід. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія»*. №1. 2018. С. 208-214.
4. Фрицюк В. А., Фрицюк В. М. Мотивація професійного саморозвитку майбутніх педагогів-музикантів у творчому освітньому середовищі університету. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. Зб. наук. пр. Випуск 53 / редкол. Київ-Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2019. С. 222-227.
5. Rohotchenko O., Zuziak T., Kizim, S., Rohotchenko, S., & Shynin, O. Information and Communications Technology in the Professional Training of Future Professionals in the Field of Culture and Art. *Postmodern Openings*, Vol. 12 No. 3 (2021), 134-153. <https://lumenpublishing.com/journals/index.php/po/article/view/3642>